

กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
Administrators' Management Process of Scout Girl Guides, ThaKoe School
Cluster, Mae Suai District, Chiang Rai Province

ศิริชัช สุทธิชาติ*

ผศ. ดร. พนมพร จันทรปัญญา**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในด้านกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) ด้านการวางแผน (2) ด้านการจัดกิจกรรม (3) ด้านการจัดคนเข้าทำงาน (4) ด้านการสั่งการ และ (5) ด้านการควบคุม 2) เพื่อศึกษาปัญหาที่พบในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน 110 คน ปีการศึกษา 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจ และแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยมีดังนี้ ด้านกระบวนการบริหารในส่วนตัวบ่งชี้การวางแผนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่ได้มีการวางแผนในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา โดยยึดหลักการและวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ส่วนปัญหาที่พบในด้านการวางแผนคือ ผู้บริหารไม่มีการประชุมวางแผนในการจัดทำกิจกรรมแต่ละครั้งว่าจะประสบความสำเร็จในการทำงานหรือไม่ สำหรับในด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้มีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญที่เกี่ยวกับลูกเสือ เนตรนารี เป็นประจำทุกปี ปัญหาที่พบก็คือผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้องค์กรหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากนัก ด้านการจัดคนเข้าทำงานกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

E-mail: sirachat1977@hotmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้มีการกระตุ้นให้ผู้ที่ไม่วุฒิต่างลูกเสือได้เข้ารับการอบรมและส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมในระดับที่สูงขึ้น แต่ปัญหาที่พบ คือ ผู้บริหารไม่ส่งเสริมให้มีการประชุมของคณะกรรมการลูกเสือในโรงเรียนเพื่อที่จะรับทราบปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีที่เกิดขึ้น ในขณะที่ทางด้านการสั่งการกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ควรกระตุ้นให้ครูได้เห็นถึงความสำคัญในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีโดยพบปัญหาคือ ผู้บริหารไม่มีการนำนโยบายต่างๆ มาประเมินเพื่อกำหนดทิศทางเกี่ยวกับการสั่งการให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี สำหรับในด้านการควบคุมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี พบว่า ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้มีการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี โดยมีปัญหา คือ มีการให้กำลังใจบุคลากรในการปฏิบัติกิจกรรมของลูกเสือ เนตรนารี น้อยมาก ดังนั้นจึงทำให้ผลการสอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีนั้น ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

คำสำคัญ

กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

Abstract

This research aimed to study: 1) the scout girl guides activity management process of the administrators from the network schools in ThaKoe Sub-district, Mae Suai District, Chiang Rai Province comprising 5 indicators, namely (1) planning (2) arranging activities (3) staffing (4) commanding and (5) controlling 2) the problem in the scout girl guides activity management of the administrators from the network schools in ThaKoe Sub-district, Mae Suai District, Chiang Rai Province. The population used in the study was the teachers teaching scout girl guides activity from the school network in ThaKoe Sub-district, Mae Suai District, Chiang Rai Province in the academic year 2013. The number was 110. The tools used for collecting the data were survey questionnaires and interview method. The data were analyzed through frequency and percentage. The results showed as follows: According to the planning, it was found that the administrators mostly planned to arrange activities in the schools based on the principles and objectives of the national scouts. The problem was that the administrators did not have any

meetings to conclude and evaluate the results of each activity. Regarding the activity arrangement, it revealed that the administrators supported activity arrangement accordance with scouts-girl guides annually. The problem was that the administrators hardly allowed outside organizations or agencies taking part in such activities. Related to the staffing, it showed that the administrators motivated the teachers without scout qualification to attend trainings and encouraged them to participate in higher level trainings. However, the problem was that the administrators rarely supported the meetings of scout board in the schools, therefore they did not acknowledge any occurring problems. According to the commanding, the administrators should provide the teachers with the importance of scout girl guides activity. The problem was that the administrators did not evaluate various policies to determine the direction for commanding the personnel in the schools involving in the activities. Regarding the controlling, it showed that the administrators supervised and monitored the scout girl guide activity performance. The problem was that the personnel were rarely encouraged to do their duties. Thus, the results of teaching scout-girl guide activity were not efficient as they should be.

Keywords

Administrators' Management Process of Scout Girl Guides, ThaKoe School Cluster, Mae Suai District, Chiang Rai Province.

บทนำ

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกสามารถติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการคมนาคม อีกทั้งอยู่ในสภาพที่ต้องเผชิญกับการแข่งขันทางเศรษฐกิจกับนานาประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อเป็นการพึ่งพาตนเองสังคมและประเทศชาติ จำเป็นต้องเริ่มสร้างสมรรถนะประชากรของประเทศให้มีความสามารถที่อยู่ได้ในสังคมโลก เพราะปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของประชาชนคือ การศึกษา ทรัพยากรมนุษย์ ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดของประเทศชาติ ประเทศที่มีทรัพยากรมนุษย์ มีความรู้ มีการศึกษาสูง มีคุณภาพและปริมาณของสิ่งนี้ย่อมสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ประเทศชาติของตนได้เป็นอย่างมาก แต่สิ่งที่ขาดไม่ได้ในการพัฒนาคุณภาพประชากร คือ ความสามัคคีในหมู่คณะ การลูกเสือเป็นขบวนการหนึ่งเรียกกันว่า ขบวนการลูกเสือ (Scout Movement) ที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกยอมรับ

เป็นเอกฉันท์ว่า วิธีการลูกเสือมีลักษณะมุ่งเน้นถึงความสามัคคีความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน ฝึกให้เป็นผู้รู้จักเสียสละ ช่างสังเกต เป็นขบวนการที่สามารถพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อส่วนรวมและชาติบ้านเมืองได้เป็นอย่างดี (อเนก ปัทมพงศา, 2550, 1) กิจกรรมลูกเสือได้กำเนิดขึ้นในประเทศไทย เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 และได้มีการตั้งกองลูกเสือกองแรก คือ กองลูกเสือโรงเรียนมหาดเล็กหลวง (ปัจจุบันคือโรงเรียนมหาวชิราวุธราชวิทยาลัย) นับเป็นประเทศที่ 3 ที่มีกองลูกเสือเกิดขึ้น ในโลกและเมื่อปี พ.ศ.2514 ประเทศไทยได้จัดให้มีการเฉลิมฉลองลูกเสือไทยครบรอบ 60 ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระกระแสพระราชดำรัสแก่ลูกเสือว่า “ การลูกเสือ เป็นกิจการที่ผู้ใหญ่จัดขึ้นสำหรับเด็กต้องมีการเสียสละมุ่งต่อความเจริญของเด็ก ผู้ใหญ่ต้องร่วมมือร่วมใจกันอุทิศกำลังกาย กำลังความคิด อุทิศเวลาประโยชน์ส่วนตัวจัดกิจกรรมลูกเสือ ทำตัวเป็นผู้นำ ผู้ฝึกสอน พร้อมทั้งอุปถัมภ์แก่เด็ก ช่วยกันฝึกอบรมเด็กให้มีความรู้ดี มีความเข้มแข็งบึกบึน และมีความเฉลียวฉลาดเพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นคนที่มีคุณค่าในสังคมและขณะเดียวกันก็จะทำให้สังคมเป็นสังคมที่ดีด้วย ” (กรมวิชาการ, 2544, 48) จากรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 กลุ่มนโยบายและแผน (2554) ที่มีการวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียน พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอยู่ในระดับที่พอใช้ รวมถึงต้องปรับปรุง ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนยังขาดคุณลักษณะบางประการ เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย จิตสาธารณะ รวมถึงความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นต้น เมื่อผลการวิเคราะห์ออกมาในลักษณะดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยังไม่สามารถเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังนั้นจึงเป็นที่น่าสังเกตว่า การนำกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มาใช้เป็นกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียนอาจจะมีปัญหาหรือมีข้อบกพร่องเกิดขึ้น ซึ่งในการที่จะบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาของลูกเสือ เนตรนารีของโรงเรียน ควรต้องมีความรู้และประสบการณ์ ในกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และควรมีกรอบแนวคิดในกระบวนการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เพื่อต้องการให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับที่ดีขึ้น เพราะฉะนั้นกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ดังกล่าว ควรให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กิจกรรมอย่างมีคุณภาพและสามารถนำความรู้ไปใช้กับตัวเอง ครอบครัว เพื่อส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน อีกทั้งต้องการให้กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้มีส่วนร่วมในการยกระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษากระบวนการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย และปัญหาที่พบในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปวางแผนปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารในกลุ่มเครือข่ายของโรงเรียนต่าง ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้ออำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในด้านกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี
2. เพื่อศึกษาปัญหาที่พบในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน 110 คน ปีการศึกษา 2556

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย และผ่านการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ขั้นสูง A.T.C และผ่านการตรวจความรู้ชั้นที่ 5 ตามกระบวนการของลูกเสือ จำนวน 8 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยวิเคราะห์จากกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในด้านต่าง ๆ ตามหลักการบริหาร มี 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการวางแผน (2) ด้านการจัดกิจกรรม (3) ด้านการจัดคนเข้าทำงาน (4) ด้านการสั่งการ และ (5) ด้านการควบคุม (ธงชัย สันติวงษ์, 2549, 1)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วยตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ตอนที่ 2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ใน 5 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายการทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แล้วนำไปหาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามกับสิ่งที่ต้องการวัด หรือค่า IOC จากนั้นนำแบบสอบถามไป

ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนทานตะวัน (ห้วยบงดงเจริญ) อำเภอพานจังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน ผลการทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.9361

3.2 แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ประกอบด้วยประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ ความคิดเห็นที่มี การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการสั่งการ และด้านการควบคุมกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาสัมภาษณ์กับครูที่ดูแลกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย และเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้ชั้นสูง A.T.C อีกทั้งได้ผ่านการตรวจความรู้ชั้นที่ 5 ตามกระบวนการของลูกเสือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์นถึงผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูและบุคลากรทางศึกษาของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน 110 คนด้วยตนเอง

4.2 การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาสนทนากับผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ โดยการบันทึกเสียงและจดบันทึกเพื่อต้องการหาข้อมูลว่า ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลมีความสอดคล้องกับแบบสอบถามในตอนที่ 2 หรือไม่

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ด้วยการจดบันทึกและการถอดเทปบันทึกเสียง

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 110 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 62.73 และเป็นเพศชายจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 37.27 ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31-4 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 58.18 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1- 10 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64 ส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 51.82 ส่วนใหญ่มีวุฒิทางลูกเสือระดับ S.B.T.C จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 37.27 ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนลูกเสือ เนตรนารี สามัญ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 57.27 และส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางลูกเสือเป็นผู้กำกับกองลูกเสือ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 70.91

2. กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 1

ระดับการปฏิบัติของกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวยจังหวัดเชียงราย

กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการวางแผนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี			
1.1 การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาให้หลักการและวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ	3.58	0.23	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี			
2.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญที่เกี่ยวกับลูกเสือ เนตรนารี เป็นประจำทุกปี	2.92	0.25	ปานกลาง
3. ด้านการจัดคนเข้าปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี			
3.1 ผู้บริหารมีการกระตุ้นให้ผู้ที่ไม่มียุติทางลูกเสือให้เข้ารับการอบรมและส่งเสริมให้เข้าอบรมระดับที่สูงขึ้น	4	0.39	มาก
4. ด้านการสั่งการกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี			
4.1 ผู้บริหารควรให้ครูเห็นถึงความสำคัญในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษา	3.31	0.42	ปานกลาง
5. ด้านการควบคุมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี			
5.1 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี	3.1	0.37	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.38	0.23	ปานกลาง

N = 110

จากตาราง 1 แสดงว่า กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงรายในภาพรวมพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติในระดับมาก มี 2 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและด้านการจัดคนเข้าทำงาน ส่วนด้านอื่น ๆ ที่เหลือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ จำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า ในด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ได้มีการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาโดยยึดหลักการและวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือ แห่งชาติ ในส่วนของปัญหาที่พบในด้านการวางแผน คือ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการประชุมวางแผนในการ จัดทำหลักสูตรวิชาลูกเสือ เนตรนารี และจากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้บริหารได้ยึดหลักการและวัตถุประสงค์ของ คณะลูกเสือแห่งชาติในการวางแผนทำกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาและได้เข้าร่วมในการจัดกิจกรรม แต่เมื่อเสร็จสิ้น ในการจัดกิจกรรมผู้บริหารไม่มีการประชุมสรุปว่าการจัดกิจกรรมที่ผ่านมาได้บรรลุตามแผนที่วางไว้ หรือไม่ สำหรับกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ด้านการจัดกิจกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่าผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับลูกเสือ เนตรนารี เป็นประจำทุกปี ปัญหาที่พบใน ด้านนี้ คือผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกให้การสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ส่วนการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี อย่างต่อเนื่อง และได้เข้าร่วมในการจัดกิจกรรม แต่ครั้งด้วยตนเอง แต่ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตร นารี ในขณะที่กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่า ผู้บริหารมีการกระตุ้นให้ครูที่ไม่มีวุฒิต่างลูกเสือให้ได้เข้ารับการอบรมและส่งเสริมให้เข้ารับการอบรม ในระดับที่สูงขึ้นปัญหาที่พบในด้านนี้ส่วนใหญ่ คือผู้บริหารไม่มีการกระตุ้นในเรื่อง การประชุมคณะกรรมการลูกเสือ ตามข้อบังคับของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ในส่วนของการสัมภาษณ์ พบว่าผู้บริหารได้ให้ผู้ที่มีความรู้ทาง ลูกเสือ เนตรนารี เข้ามารับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง แต่ผู้บริหารไม่เน้นให้มีการประชุมเพื่อได้รับทราบ ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในด้านการสั่งการของกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่า ผู้บริหารควรให้ครูเห็นถึงความสำคัญในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ส่วนปัญหาที่พบ คือ ผู้บริหาร มีนโยบายในการ ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการกำหนดทิศทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ เนตร นารี ในส่วนการสัมภาษณ์พบว่าผู้บริหารไม่ได้มีนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มา วิเคราะห์ในการกำหนดทิศทางการบริหารงานของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และยังมีมอง ว่ากิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี นั้น ไม่ได้เป็นเป้าหมายหลักที่จะนำไปเป็นเกณฑ์ในการประเมินของสถานศึกษา ในขณะที่กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ด้านการควบคุม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นว่า ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในส่วนปัญหาที่พบในด้านนี้ คือ ผู้บริหาร

มีการให้ขวัญและกำลังใจบุคลากรในการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี น้อยมาก ด้านการสัมภาษณ์พบว่าผู้บริหารมีการนิเทศ ประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เกิดประสิทธิภาพแก่นักเรียนมากที่สุด แต่ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญแก่ครู ผู้ดูแลกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มากนัก ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอน กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ไม่ดีเท่าที่ควร

2. แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ผู้บริหารควรมีการประชุมสรุปผลการจัดกิจกรรมเพื่อประเมินการบรรลุตามแผนที่วางไว้ในกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลได้ดังนี้ ด้านการวางแผนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีการปฏิบัติสูงสุดได้แก่การจัดกิจกรรมในสถานศึกษายึดหลักการและวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ดังที่วิจิตร ศรีสอาน (2540, 40) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การวางแผน หมายถึง การจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติ รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของฤทธิศักดิ์ชาติเจริญศิลป์สุข (2545) ที่ศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของโรงเรียนมัธยมดีเด่น สังกัดกรมสามัญ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ด้านการวางแผน บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มีการวางแผนร่วมกัน มีแนวทางในการปฏิบัติและมีปฏิทินการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการวางแผนงบประมาณที่ชัดเจน ในด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางรายการที่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญที่เกี่ยวกับลูกเสือ เนตรนารี เป็นประจำทุกปี ซึ่งวีระพันธ์ กาทวงษ์ (2541, 8) กล่าวว่า กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ถือเป็นนโยบายคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาลูกเสือ ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงานกิจการลูกเสือ 8 ประการ ดังนี้ พัฒนาทางกาย พัฒนาทางสติปัญญา พัฒนาทางจิตใจ พัฒนาในเรื่องการสร้างค่านิยมและเจตคติ พัฒนาสัมพันธ์ภาพทางสังคม พัฒนาสัมพันธ์ภาพต่อชุมชน พัฒนาทางด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ บุญรักษา (2552) ที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา พบว่า ผู้บริหารกิจกรรมลูกเสือได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารกิจกรรมลูกเสือโดยเมืองพัทยาได้กำหนดไว้ในแนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเมืองพัทยา จึงทำให้ผู้บริหารกิจกรรมลูกเสือ ได้มีการเตรียมการและวางแผนร่วมกันในการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามขั้นตอน

ของกระบวนการลูกเสือ นอกจากนี้ ด้านการจัดคนเข้าทำงานเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายงานที่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการกระตุ้นให้ผู้ที่ไม่มีวุฒิทางลูกเสือให้เข้ารับการอบรมและส่งเสริมให้เข้าอบรมระดับที่สูงขึ้น ดังที่ สกุลรัตน์ กมฺุทมาศ (2550, 1-3) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคลากรนำหลักที่สำคัญต่อการบริหารและจัดการสถานศึกษา โดยต้องอำนวยความสะดวก ประสาน การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อผลิตเยาวชนที่พึงประสงค์ให้บรรลุเป้าหมายและบริหารให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาอีกทั้ง ธงชัย สันติวงษ์ (2549, 33) ได้กล่าวถึงการจัดหาคนเข้าทำงาน คือ ระบบจัดข้อมูลในองค์กร มีปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ในการจัดหาและใช้ประโยชน์บุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ต้องพิจารณา ดังนี้ พัฒนาเขาโดยการให้การศึกษาและอบรมเพื่อให้เขาได้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านการสั่งการกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง รายงานที่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารควรให้ครูเห็นถึงความสำคัญในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษา ดังที่ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, 19) ได้กล่าวว่า การสั่งการ เป็นการใช้อิทธิพลเพื่อจูงใจพนักงานให้ปฏิบัติงาน และนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ระบุไว้หรือเป็นกระบวนการจัดการให้สมาชิกในองค์กรทำงานร่วมกันได้ด้วยวิธีการต่างๆ อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของฤทธิศักดิ์ ขาติเจริญศิลป์สุข (2545) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของโรงเรียนมัธยมดีเด่น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ด้านการบังคับบัญชา มีการจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ เป็นการกระจายงาน มีปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการกำหนดเป้าหมายและกระบวนการในการทำงาน กำหนดระเบียบและบทลงโทษ ควบคุม ดูแล ส่งเสริมการทำงานเป็นระบบหมู่ ส่วนด้านการควบคุมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง รายงานที่ปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ดังที่ ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว (2549, 16) ได้ให้คำจำกัดความการควบคุมหมายถึง การกำกับติดตามตรวจสอบให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและแผนขององค์กรกิจกรรมควบคุมประกอบด้วยการนิเทศติดตาม การประเมินผลการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การรายงานและการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของฤทธิศักดิ์ ขาติเจริญศิลป์สุข (2545) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของโรงเรียนมัธยมดีเด่น สังกัดกรมสามัญ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ด้านการควบคุม ได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ได้รับความเอาใจใส่จากผู้บริหารโรงเรียนและมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเข้มแข็งมีการตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานทุกชั้นตอน

สรุป

กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการวางแผน ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการประชุมวางแผนในการจัดทำหลักสูตรวิชาลูกเสือ เนตรนารี ในขณะที่ด้านการจัดกิจกรรม ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มากนัก ส่วนด้านการจัดคนเข้าทำงาน ผู้บริหารไม่เน้นให้มีการประชุมเพื่อจะได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี อีกทั้งด้านการสั่งการ ผู้บริหารไม่นำนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มาวิเคราะห์ในการกำหนดทิศทางการบริหารงานของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และด้านควบคุมผู้ประทำให้ขวัญและกำลังใจบุคลากรในการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี น้อยมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ดังนี้

1. ด้านการวางแผน ควรมีการจัดประชุมหรือชี้แจงบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนและครูที่ดูแลกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เข้าใจถึงนโยบายการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ
2. ด้านการจัดกิจกรรม ควรให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีร่วมกัน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและรักในกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี
3. ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ควรจัดบุคลากรครูให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และตรงกับวุฒิที่ได้ไปอบรม
4. ด้านการสั่งการ ควรมีการกระจายงานอย่างชัดเจน เน้นให้ครูสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี
5. ด้านการควบคุม ควรปฏิบัติงานในการนิเทศ ติดตาม อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดแก่นักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างแบบสอบถามกับนักเรียนกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อถึงกระบวนการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารในด้านต่าง ๆ
2. ควรมีการศึกษากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลท่าก้อ จากกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ เช่น ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว. (2549). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนการใช้ไอซีทีเพื่อการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ธงชัยสันติวงศ์. (2549). องค์การและการบริหาร. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2556, จาก <http://72.14.253.104/Search>.
- ฤทธิศักดิ์ ชาติเจริญศิลป์สุข. (2545). การบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- วีระพันธ์ กาทวางษ์. (2541). คู่มือการสอนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: กรมพลศึกษา.
- วิจิตรศรีสอ้าน. (2540). ลักษณะทั่วไปของการบริหาร. ในเอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบบริหารการศึกษา. หน่วยที่ 1 เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ: สหมิตร.
- ศิริวรรณเสรีรัตน์ และคณะ. (2545). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- สกุลรัตน์ กมูทมาศ. (2550). การบริหารตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. วารสารโปสิเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 5 (1).
- สุรีย์ บุญรักษา. (2552). สภาพและการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน สังกัดเมืองพัทยาจังหวัดชลบุรี. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 กลุ่มนโยบายและแผน. (2554). การประเมินผลการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ปีการศึกษา 2554. [เอกสารอัดสำเนา].
- อเนก ปัทมพงศา. (2550). ปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี